הוראת המשפט

לימוד | הוראה מעשית | יעוץ מקצועי

שאלות ותשובות בהלכה

מהם "דיני צרורות" בנזיקין, וכיצד בהמה שהלכה כדרכה יוצרת סוג חיוג מיוחד?

מתוך שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א בדיני ממונות, נזיקין והלכות גזילה

דין צרורות מוגדר כנזק שנעשה על ידי 'כוח כוחה' של הבהמה (ולא בגופה ממש), כגון בהמה שהלכה ברחוב ותוך כדי הליכתה התיזו רגליה אבנים או חול ששיברו כלים – ועליו משלמים חצי נזק בלבד.

בבית המדרש ליבנו את המקור והמהות של דין זה:

- **הלכה למשה מסיני:** הגמרא והפוסקים קובעים כי דין תשלומי צרורות הוא גזירת הכתוב והלכה למשה מסיני. הסמ"ע עומד על דבר שנראה כסתירה פנימית: מצד אחד, צרורות נחשבים כתולדה של רגל (שכן זו דרכה של הבהמה להלך ולהתיז אבנים). מצד שני, ברגל רגילה משלמים נזק שלם, ואילו בצרורות משלמים חצי נזק (כמו בקרן תמה). התשובה היא שכך נמסר מסיני, ואין להרהר אחרי המקור.
- **תשלום מהנכסים ולא מגוף הבהמה:** בניגוד לקרן תמה (שגם בה משלמים חצי נזק, אך הגבייה מוגבלת לגוף הבהמה המזיקה – "מגופו"), בצרורות החיוב הוא מן העלייה (מהיפה שבנכסיו של הבעלים), ממש כמו דין רגל ושן רגילים.

התשובות נערכו על פי שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א ועל פי פסקים שקיבל מאת הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל ומגדולי הפוסקים, והן לעיון בלבד. אין לסמוך על האמור כאן להלכה למעשה, ובשאלה פרטית יש לפנות לרב או לבית הוראה.

הוראת המשפט

בית מדרש להכשרת דיינים ומורי הוראה

לימודי הלכה ברמה גבוהה ועיון ישיבתי מעמיק על פי גדולי הפוסקים, בראשות מורנו הרב אלחנן פרץ שליט"א, גאב"ד "חוקת משפט".

שימוש בדיני תורה בפועל ותעודת הסמכה בסיום המסלול · שיעור חושן משפט בכל יום שלישי בערב, שכונת רוממה, ירושלים

חפשו בגוגל: "בית הוראה הוראת המשפט"

סרקו את הקוד לאתר הוראת המשפט

להרשמה ולפרטים: 02-62-60-680 · horat-hamishpat.co.il

© 2026 הוראת המשפט · כל הזכויות שמורות